

طاشينك
اشبه يوتي غزرت
صاحبنا: هارند ماموريان: ازمير

"TACHINK,"
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE & LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԿ.	ՎԵՅ.	ԵՌ.
ԻԶՄԻՐ	80	40	20 ԴՂԶ.
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ	108	54	ԴՂԶ.
ՄՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	25	13	ՊՐ.

Նամակներ պէտք է ուղղել «ԴԱՇԻՆԿ»-ի
Խմբագրութեան
Rédaction du journal Arménien
«TACHINK»-Smyrne

2ի հրատարակում ձեռագիրները չեն վերադարձուիր

10 ՓԱՐԱ

ԵՐԿՈՒ ՍՐԲԱԳՐԵԼԻՆԵՐԸ

Այն երկրորդ մասը նոյնպէս առաջինէն
նուազ կարեւոր չէ, բայց այն առաւելու-
թեամբ որ՝ անոր դարձմանունը համեմա-
տաբար դիւրին է և աւելի մեր բարի կա-
մեջողութեան կապուած կը մնայ:

Մեր ազգային սահմանադրութեան
հիմնադիրները, ասկէ կէս դար առաջ ծը-
րագրելով և գործադրելով՝ ֆրանսական
կոստիւմի միջոցով ազգայնութեան տակ՝ այն
մեծ քայլը որ՝ փոքր և հարստակ ազ-
գի մը ներքին չընթանալին մէջն ըլլալով
հանդիման՝ արեւելի ժողովուրդի մը կող-
ման ժամանակակից ազատական և ռա-
կալար սկիզբունքներուն տեսակէտէն կա-
տարեալ յայտնաբերելու մէջն էր, կը գրա-
նաւէին արդարեւ շատ աննպաստ և փա-
փուկ պայմաններու մէջ:

Ժողովրդեան մեծամասնութիւնը երկ-
րին մէջ բռնութեան և հարստաւարու-
թեան տակ հիւժմած և հաղորդակցու-
թեանց միջոցներէ զուրկ՝ ինքն իր մէջ
բանտարկուած, կեանքի և ընկերա-հա-
սարակական պարտաւորութեանց մասին
շատ քիչ կամ ընտա գաղափար մը չունե-
նալուն, ընտան է որ չի կրնար հետա-
քրքրուիլ, պէտք եղած կերպով՝ վերջնա-
կալ կարեւոր և նշանակալից շարժումին:

Առաջին այս պարագաներուն տակ հաւ-
կանալի է որ Սահմանադրութեան հիմնա-
դիրները գաւառական հայութիւնը բաւա-
կանաչափ պատրաստ և երկուն չի գըտ-
նելուն՝ զինք վարձակցելու և պատրաս-
տելու նպատակաւ՝ զայն տեսակ մը լը-
նամակաւորութեան ներքեւ պահելու պէտքը
անհրաժեշտ համարէին:

Անուշաքայի է որ մենք ազգ. սահ-
մանադրութիւնը կը պարտինք Պոլսոյ
այդ ժամանակի հոգաբարձ երեսասարկու-
թեան քանքերուն, ինչ որ զիրենք ան-
մոռաց պիտի դարձնէ անուշաք մեր ազ-
գային վերածնունդի մասին տարեգրութեանց
մէջ, իսկ յարեւք միանգամայն որ՝ այդ ա-
տեններու համար թերեւ զերայնաբար՝
սահմանադրական կանոնները, ժամանա-
կին արագ փոփոխութեանց և գաւառա-
կան հայութեան արթնումին և կրթական
հզօր ջանքերուն հետ հասունանալուն հետե-
ւանքովը, չի կրնային յարմարիլ այլեւ
անոր նոր վիճակին, վիճակ մը որ Սահ-
մանադրութեան վերածնունդի մասին պէտքը
անհրաժեշտ դարձուց:

Երբեմնեւ Պատրիարքը առաջին ան-
գամ լրջօրէն խնդիր ըրաւ վերաքննու-
թեան հարցը և մէջնոց հանդէ Սահմա-
նադրութեան այլեւ անդործնական կող-
մերը և թերեւ կողմնակիցը: Բայց երբեմ-
նեւի ատեն Պատրիարքը միտքերը յա-
ւէտ անպատրաստ և անորամաղիւր, ա-
նոց անհետատես և անմիտ յաւանդու-
թեանց հանդէպ ժողովրդական Մեծ-Պատ-
րիարքին ջանքերը անգոր մնալով, տեղի
տալու ստիպուեցաւ: Երբ ատեն մը վերջ
ամէն կողմէն Սահմանադրութեան վերա-
քննութեան պէտքը և օգուտը ճանչցան,
զօրազարբար ատենը ուշ էր: Համիտեան
բէժմը որ հայ կեանքը մահացու խոցած
էր, անոր ազգային այդ կարեւոր իրա-
ւունքն ալ ջնջելու և աղաւաղելու ջանք
չի խնայէր:

Ազգը ամբողջ հոգեկարգ, հազիւ թէ
այդ փառնային մեծութեան կրնար անդ-
րադառնալ, ու Սահմանադրութեան վե-
րաքննութեան գործը նոյն այդ Սահմա-
նադրութեան հետ թաղուած մնայ:

Այժմ երբ բարեբաղդաբար՝ օսմանն

կայսրութիւնը բռնաւոր բէժմէն ազատած
է, երբ խօսելու և գործելու համեմատա-
կան թոյլտուութիւն մը նորէն կեանք տը-
ւաւ ազգային Սահմանադրութեան, ատե-
նը եկած ըլլալ կը կարծենք, անոր ալ
վերաքննութեան, զայն աւելի լաւ իմն
յարմարելու ժամանակակից պահանջնե-
րուն, հայ կեանքի ձգտումներուն և ա-
նոր յառաջդիմութեան և ապահովութեան
պէտքերուն:

Իրեւ ռուսիայ ազգ մը և հասարակու-
թիւն մը օսմանն սահմանադրական ամ-
բողջութեան մէջ և իր անոր մէջ կարե-
ւոր հատուածը, Հայութիւնը նոյնպէս
պէտք է որ կարողանայ օգտուիլ ազա-
տութեան օրէնքներէն հայկական կեանքի
պայմաններն աւելի ամուր հիմունք մը վրայ
դնելու համար:

Առանց մանրամասնութեանց մէջ մըտ-
նելու մատնանիլ պիտի ընենք հոս քանի
մը կէտեր միայն, զորս պահել ուղիւ-
յամբ յայտնաբերելու նշանակութիւնն
զուրկ է պիտի և թէ մասնաւոր ծանր
գրեմք մը՝ գաւառական մեծամասն
մերտքէն չի հանդէպ:

Առանք են՝ ազգային կեդրոնական վար-
չութեանց կազմութիւնը՝ իր Պատրիար-
քովը, երեսփոխական ժողովովը, երկու
գործադիր ժողովներովը և ինչ:

Արդ, մեր Պոլսոյ Ազգային ժողովը
բաղկացած հարիւր քառասուն երեսփո-
խաներէ, կ'ընտրուի հետեւեալ կերպով:
Մէկ եօթներորդը՝ Պոլսոյ կրօնականներէ
իր կրօնական երեսփոխաններ, չորս եօթ-
ներորդը՝ Պոլսոյ գաւառական թաղերէն
երկու եօթներորդը միայն... բոլանդակ
գաւառներէն: Այսինքն քսան երեսփոխան
Պոլսոյ հոգեւորականներէն, ութսունը՝ Պո-
սոյ թաղերէն և քառասունը՝ գաւառնե-
րէն:

Մենք ըսինք այն համանախա՝ պատ-
ճառները որ զրգեցին՝ կը կարծենք՝ Սահ-
մանադրութեան հիմնադիրները գաւառա-
կան անեւ մեկ տեսչութեան թելին
միայն մեկ երեսփոխան առնելու, մինչ
այժմ՝ աւելորդ է նկատուի՝ պարագաներ
խաղաղ փոխուած են, և գաւառացին յի-
ոս և է լաւ Պոլսեցի մը չափ՝ եթէ ոչ ա-
ւելի՝ ի վիճակի է ճանչնալու իր ազգային
պարտաւորութիւնները և իր իրաւանց զե-
տակցութիւնը ունի կատարելապէս:

Պոլսոյ ազգային կեդրոնական իշխա-
նութիւնը՝ իր ազգին քուէովը ընտրուած
օրինաւոր մարմին՝ պէտք է որ իրաւամբ
մեր ընդհանրական ներկայացուցչութիւնը
ըլլայ և ոչ թէ՝ Սահմանադրութեան
զեւ տիրող կանոններուն համաձայն
հիմնաւորապէս կողմնակից պէտք՝ ամիսամեծ
մասով Պոլսոյ թաղական ժողովներուն:
Վարչութիւն մը՝ որուն անդամները կոչ-
ուած են Պոլսէն աւելի՝ գաւառական ազ-
գայնոց հրատարակ և կենսական խնդիրնե-
րովը զբաղուել, առանց զանոնք և երկի-
րը կատարելապէս ճանչցած ըլլալու և ա-
նոնց կողմէն գործելու իրաւասութիւն
ունենալու: Տարօրինակ և անարամարտ
կայսրութիւն մըն է ա, որուն շարունա-
կութիւնը այլեւս թէ՛ անտեղի է և թէ՛
անհնարին:

Ասիկա այսպէս ըլլալէն յետոյ, գաւա-
ռական թիւերը նոյնպէս, իրարու համե-
մատութեամբ՝ կեդրոնական երեսփոխան-
ներ տալու խնդրին մէջ՝ միեւնոյն անօր-
ւալ կայսրութեան մէջ կը գտնուին: Փոքր
և իրենց զիրքին ու ընտելութեան կողմէն
մեծ թիւերէն բոլորովին զանազանող
թիւերն ալ միատեսակ մէջ մէկ երեսփո-
խան կուտան Պոլսոյ:

Այս բանը սխալ է և բոլորովին ան-
կանոն:

Երեսփոխաններ տալու պարագան յետ
այսու հիմնուելու է, Պոլսէն սկսեալ՝ բո-
լոր թիւերու ազգայնոց մօտաւոր թիւին
համաձայն որոշուած նուազագոյնի մը և
առաւելագոյնի մը վրայ:

Թեմ մը որ պահանջուած թիւը քանի
մը անգամով կրնայ գոհացնել, իրաւունք
ունենալու է ընտանաբար նոյն չափով
երեսփոխան տալու, փոխանակ ուրիշ թե-
մի մը՝ որ մէկ հատ միայն կարող կ'ըլլայ
տալ:

Ահա՛, այս պարագաներու տակ կազ-
մուած Ազգային ժողով մը միայն ընդ-
հանրական կրնայ համարուիլ և յանուն
ազգին գործելու լիակատար իրաւունքը
ունենալ: Մինչ այժմ Պոլսին է որ իր աւելի
կամ պակաս անդիմադրելի, կամ զէժ գա-
ւառացի հետ ո և է առնչութիւն չունեցող
երեսփոխաններով կը վարէ երկրին հա-
յութեան գործերը: Եւ յետոյ, անբնական
ալ է ընդունիլ այժմ՝ որ Պոլսը միմիայն
ուրիշ աշխարհական և քսան երկու-
ցական երեսփոխան տալ—երկուսն ու կեն-
տրալ աւելի—քան Պոլսէն բազմապա-
տիկ մեծամասն թիւ մը ներկայացնող և
մասնաւոր կարեւոր զէրք ունեցող գա-
ւառական հայութիւնը:

Այս կայսրութեան միակ յարմար և տրա-
մադրական զարմանք կը կարծենք՝
Պոլսին ալ զասէն Առաջնորդութիւնը մը
ընկել և, իր զատ Առաջնորդութիւն տե-
ղական երեսփոխանութեամբ և վարչա-
կան ժողովներով որոնք զբաղին՝ յար և
չման միւս առաջնորդութեանց՝ միայն
Պոլսոյ Հայութեան գործերովը որ իրենց
ներովը: Աւելի Առաջնորդութիւնն ալ
իր կարգին մասնակցի ազգային կեդրոնա-
կան երեսփոխանութեան՝ այն չափով, որ
քան իր բազմաթիւութիւնը կը թողա
արէ իրեն:

Այս կերպով եղած Ազգային ժողովը,
Պատրիարքը, վարչական երկու մեծ ժո-
ղովները և այլն, ընտրուած և բոլորած
հանուր ազգէն և այդ ազգին իրական
ներկայացուցչութիւնը հանդիսացող երես-
փոխանութիւնն, պիտի զբաղին միայն
ազգին ընդհանրական հանգամանք ու կա-
րեւորութիւն ունեցող խնդիրներով, և այն
պիտի գործերով որոնց լուծումը ուղղակի
օսմանն կեդրոնական կատարելաութեան
հետ կապուած ըլլայ:

Ամէնը այս չէ: Անհրաժեշտ է որ ա-
ւելցուին նաեւ գաւառական առաջնոր-
դութեանց իրաւասութիւնները, զարմե-
նով զիրենք իրենց տեղին համար տեսակ
մը պատրիարքներ, օժտուած՝ իրենց չը-
ջանակին մէջ՝ միեւնոյն իրաւունքներով
և առանձնաշարժութեամբ որ ունի Պատ-
րիարքը և կամ աւելի ճիշտ հարկ է որ
ըստ Ազգային Սահմանադրութեան ուրիշ
ունենայ ան հանդէպ իր հօտին և կեդրո-
նական կատարելաութեան, իր միջնորդի
հանգամանքով:

Մինչ այժմ Առաջնորդութիւնները տե-
ղական կարեւորութիւն և անմիջականու-
թիւն ունեցող շատ մը խնդրոց համար
տեղաւորուած են Պոլսի զիմը, ուր անոնք
անհատաւոր թղթակցութիւններով և խնդ-
րոց կուլեան կատարելապէս լիակամացած
չըլլալուն պատճառով՝ երկարաձգւած և
հարկ եղած հետեւեալները չի տրուելով
անոնց լուծման անհամբեր սպասող գա-
ւառները կը մատնեն անթուկի վնաս-
ներու:

Կեդրոնական վարչութիւնը միմիայն
ամենամանր և ընդհանրական բնութիւն
ունեցող խնդիրներով զբաղել իրեն վե-
րապահելով, հարկ եղած իշխանութեամբ
օժտուել է Առաջնորդները, նոյնատեսակ
բայց տեղական խնդիրները հոն և տե-

ղական կատարելութեան հետ լուծելիա-
րողանալու համար:

Վերջապէս Առաջնորդութիւնները ստանկ
ապակեկրօնացման զրուակեան մը ենթար-
կելու է — իսկուս պաշխարհագրութիւն չի
հասկցուելով:

Այս բանը իր մասնաւոր շատ մը օ-
գուտներէն զատ, մեծապէս պիտի թե-
թեցնէ նաեւ կեդրոնական վարչութեան
գործը, որ աւելի ժամանակ պիտի ունե-
նայ զուտ իր իրաւասութեան կենսակա-
նորոց լուծման հետապնդելու և մասնա-
ւոր օսմանն կատարելութեան հետ
յարաբերական գործող աւելի ընթացիկ և
գործնական միջոցներ որոնելու, ինչ որ
անհրաժեշտ է թէ՛ մեր՝ իրը Հայ՝ ազգային
կեանքը ապահովելու և թէ՛ իր օսմանցի՝
օսմանն համարողին մէջ մեր արժանի
տեղը ունենալու և երկրին բոլոր տար-
րերուն հետ համարադրութեան և երկրա-
կցութեան կապերը զօրացնելու համար...:

Այժմ որ ամենէն աւելի պէտք կը տես-
նենք հաւաքուիլ մեր Ազգային կեդրոնա-
կան իշխանութեան չուրջը և ջանադիր
ներ զայն իր ինկած վիճակին բարձրացնե-
լու և իր անունին արժանի դիրքի մը
մէջ դնելու, պէտք չէ մոռնանք ի մէջ
այլ միջոցներու և այս ծանր անպատեհու-
թեանց սրբազրութիւնը (իր զլիարու կե-
տրուած մէջ միայն յիշուած), որ ստի-
պիտի տեղմէ ազգային կապը և աւելի կա-
րող պիտի ընէ զայն արժանապէս ներ-
կայացնելու իր հօտին չահերը և իրա-
ւունքները զուգընթաց՝ մեր օսման-
ւանց:

Գրանիտ Խ. Բ. Ե. Լ. Ե. Լ. Ե. Լ.

ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆ ԽԱՊՐԻԿՆԵՐ

Վան, 14 Հոկտ. 1909

Նախորդ թղթակցութեան մէջ յիշած էի
Այնաւազի մէջ մօրթուած վեց Հայերու
մասին, Վերջին տեղեկութիւններէն երևան
կուս որ հոն սպաննուած են ուրիշ երեք
Հայեր ալ որոնցմէ մէկը՝ կին մը, իր տը-
ղային հետ: Այս վերջիններուն զիտները
ծովը նետուած էին և զանուցան: Կա-
ռավարութիւնը ոստիկան զինուորներու
հարկաւորութեան մը զրկած է հոն չարագործ-
ները բռնելու համար, որոնցմէ մէկ քա-
նին զանուած են կ'ըսուի: Բայց անպու-
սալի է թէ կատարելութեան ազգութեան
հետապնդէ այս խնդիրը: Մօրթուած են
անոնք որոնց մօրթուելը անտարբեր երեւոյթ
մը չէ արդէն դարձել ի վեր այս երկ-
րին մէջ: Այլ ի՞նչ հարկ իրար անցնելու:
Ուրիշ խնդիր՝ եթէ սպաննուողները միւ-
սիւրմաններ ըլլային:

Այլեւ զանուած է այն բանաձեւը, ու-
րով թիւրք բոլորութեանը ասկէ վերջ
պիտի արդարացնեն պատահելիք Հայկական
մեծ ու փոքր կոտորածները, «Քրդական
լուրտուութիւն»...:

Քրդութեան չափաւորութիւնները, ու-
րոնք առժամապէս գաղթած էին, նորէն
սկսան յաճախողապէս դառնալ: Երկու չա-
րով առաջ կը յափշտակեն Հոգեւոր վան-
քի և Կանդապո գիւղի (Խորաւոր գաւա-
ռի մէջ) 150 ոչխարները: Ծարաւ մը ա-
ռաջ յափշտակելին Արձակ գաւառի Հաս-
փառան գիւղի 360 ի մօտ արջառները:
Փորձեցին նաեւ տանիլ քաղաքի մօտիկ
Սղաւ գիւղի նախկին, բայց չի յաջողեցան:
Կարելի է ընտա կենթադրել թէ միաժամա-
նակ և անտարբեր յանդիմանութեամբ կատար-
ուող այս թաղանթներն ու մարդասպանու-
թիւնները որոշ ծրագրի մը արդեւորք չեն:
Ո՞վ զիտէ ի՞նչ դաւեր կը շարունակեն նորէն

մուծվին մէջ, ո՞վ կարող է երաշխաւորել թէ Առանցքի տնտեսականները չի պիտի կրկնուին հոս ալ: Ո՛չ օր...

Վերջինս կողմնակիցներէն զեւ ոչ մէկն ալ չեն վերադարձուած, և հաւանական է որ երբեք ալ չի պիտի վերադառնան:

Շարաթ մը առաջ հոս հասաւ Շէմտի-նանի համալսարանը չէյն Իպատուլլահի (մեռած) որդին Շէյխ Ապտուլ Գաթոր էֆ. որ նախորդ վարչութեան օրով 25 տարեկանէն ի վեր աքսորուած էր Արաբիոյ մէջ և Աստանապուրովնէն վերջ Պոլս գալով ընտրուած Օսմ. Մերակոյտի անդամ: Շատ աղին և յոռաշովմասէր մէկը կ'երևի: Հոս հասնելուն պէս հեռագրով վան կանչեց թոյր քիւրտ ցեղապետները: Դրեթէ թոյրն ալ եկան թայ ի Ալաուադի Բէյր-Հիւսէյն փաշայէն, որ կարին տարուած է և որ պիտի գայ դարձեալ մէկ քանի օրէն: Այս հաւաքումին պատճառը անծանօթ է, թէ և իր բաժին նայելով և ընդհանուր կարծիքին համեմատ քիւրտները կանչուած են ազգաբարեկու համար որ Հայերու հետ հաշտ ապրին, անաստուղներուն ծանր պատիժներ սպառնալով:

Ապտուլ Գաթոր էֆ. ամսոյս 10ին տեղւոյս Հայոց Առաջնորդ. տեղապահ, Գաղաթախան ժողովի անդամները և Հայ երեւելիները առանձին հրաւիրած էր խորհրդակցութեան: Ոտակով Հայ և Բիւրտ համարաշուկեան մասին չեղած էր քիւրտներու հետ միութեան և գործակցութեան պէտքը, ըսած էր թէ մենք միևնոյն ազգի անդամներն ենք, լոկ կրօնական դաւանութեամբ տարբերուող, ինչ որ բնաւ պատճառ մը չէ որ զիրար ատենք և իրարու կործանման աշխատինք: Ոտած էր Հայ և Բիւրտ յարաբերութիւններու բարեկամման և տեղական անմիջական պէտքերու մասին ձեռք առնուելիք միջոցներու վրայ և խոստացած էր իր ամբողջ ոյժով աշխատել այդ նպատակին համեմուտ համար: Բիւրտ ցեղապետներուն ալ առանձին խօսած էր այդ մասին: Յետագայներէն մէկը ըսած էր. «Ինչու մեզ կը յորդորէք որ եղբայր ըլլանք Հայերու հետ. դուք նախ քաղաքի Հայերը և Թուրքերը եղբայրացուցեք, որպէսզի մենք ալ կարողանանք եղբայրանալ, մեր ամբողջ կուզայ»: Եւ այս շատ ճշմարիտ է: Տեղական էջերիկան և հայաստանց պաշտօնէութիւնը սերտ կապեր ունի չրջակայ քիւրտ ցեղապետներու հետ և անոնց թեւադրութեամբ է որ այս վերջինները որ և է քայլ կ'առնեն:

Կը լսուի թէ այդ պաշտօնականները իրենց մէջ միութիւն մը կազմած են իրենց մէջ որ և է մէկին պաշտօնէ հանուիրը արգելելու համար: Անոնք ինչ տարբերուած ձեռքը կը գտնուի վասպուրականի բաղդը, ինչպէս այս փոստած տարբերը գործը հայաստանութեան մը կը ստեղծեն բարենորոգման անկողն ջանքերու գէտ:

“ԴԱՇԻՆՔ”, Ի ԹԵՐԹՈՅԷ [5]

ՄԻՔ. ՆԱԹԱՆԵԱՆ

ՎԱՐԺԱՊԵՏԸ

(ՎԷՊ ԾԻՆԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ)

Ք

Այդ իրիկունը մեծ իրարանցում և ոգևորութիւն կար Մանտան գիւղին մէջ, բոլորովին հայաբնակ:

Ռէս Մըտոյի աղջիկ Սուսուէն պիտի նշանէին հեռաւոր գիւղի մը, Ախտիկայ տանտէրէն Ռէս Մաթոյի մանչ Ալօին:

Խնամիները—Ալօի համադիւզացիք և ազգականները—որ այդ իրիկնադէմին խիթով քսան Մանտան հասած էին, սու վերադարձին համաձայն գիւղին միւս աղանցեղը վրայ ցրուած էին, հիւրասիրութեան բոլոր ծանրութիւնը միմիայն Ռէս Մըտոյի վրայ չի բեռնելու համար: Հարկը պարտաւորել էր և միանգամայն փոխադարձ: Օրին մէկը անոնցմէ իւրաքանչիւրէն իրենց հարմիրներուն կամ նշանախօսութեանց առիթներով՝ զբաղները միևնոյն հիւրասիրութիւնը պիտի փոխաբնէին, ճիշտ այն ինչ որ իրենք կ'ընէին

Անցեալ ուրախ օր (Հոկտ. 9) բերդի ետին քիֆէի մէջ թիւրքերը թաղմամբով ժողով մը տնկեցին էին որուն որոշումները դադանի կը պահուին: Միայն այսքան յայտնի է որ ժողովի նպատակը հակահայկական եղած է, որովհետեւ յայտարարած են թէ չեն ընդունիր Հայոց զինուորագրութիւնը:

Կառավարութիւնը ինչու աչքերը դուրս է արդեօք:

ՎՐԱՅՐ

ԱՊՐԵՆԱԳԱՆՆԵՐ

ԵՂԻՇԻ ԹՓՁԵՆԷ

«Մշակ» հետեւեալ ճեւղերուն կը պարգեւ որդացեալ երիտասարդի սպանութեան տարի:

Թէ ինչ հանգամանքներու է կատարուել սպանութիւնը, յայտնի չէ: Մեր առաջ զրկած է միայն սպանութեան վաստը:

Եթէ մի առաջին է յարձակում գործել կողոպտելու նպատակով, ապա է ստանիկ ցասել, որ Թիւրքիայում զեւ աղանդով չէ մարդու կեանքը նոյնիսկ ասամանագրութեան օրով:

Իսկ եթէ սպանութիւնը կատարուել է ուրիշ հողի վրա՝ քաղաքական, հատարական, երեսակցական—գա աւելի ևս ցաւալի և քառամիտի երեւոյթ մըն է:

Մենք թաղմամբով առիթներ ենք ունեցել յայտնելու մեր բոլորը աշխատի սպանութիւնները դէմ. բողոքում ենք այսօր, արձանագրելով տխուր երեւոյթը:

Ե. Թօփչեանը տարիներ շարունակ գործել է մեր երկրում գրականութեան և հասարակական գործունէութեան ասպարէզում: Նա աշխատակցել է մի ժամանակ «Աղբիւր»ին, «Տարազ»ին, «Մշակ»ին, «Արշալոյս»ին և շատ ուրիշ թերթերի, գործել է իրեն մանկավարժ, հրատարակել և քաղաքական գործող:

Նրա գործունէութեան և գործկարի պի մէջ եղել են զրական և թայասական կէտեր. մարդիկ կարող էին համակրել նրա հայեացքներին և չը համակրել. բայց մարտունակ և իրական համար միայն մի միջոց քարոզել և յորդորել միջոցն է:

Դա է թէ գործունէութեան եղանակի և թէ մարտունակ գործկարի պի միջոցը:

Իսկ երբ զէնքն է գալիս որոշուած գործողների միջև եղած յարաբերութեանները և լուծելու հասարակական ու քաղաքական մտածողութեան տարբերութիւնների ինքիւրը, այն ժամանակ ստեղծվում է մի մեծ գործողութիւն հասարակութեան համար:

Սպանութիւնը ոչ մի գաղափարական հարց չէ լուծել աշխարհում և չէ էլ կարող լուծել:

Եւ մենք ծանր տրտաւորութեամբ ստիպւած ենք արձանագրել, որ դարձեալ կրկնուած են հակառակական սխալներ հայկական իրականութեան մէջ:

Nepres Glicienmes

«Վաստակ»-Արեւի մէջ կը կարգանք թէ Մուշեղ Եպիսկոպոսի կողմէ պատրաստուած այս կրիկեան հատորին անգլիկէն թարգմանութեան ձեռնարկուած է Ա. մերիկայի «Ազգ» լրագրին կողմէ: Աղբ. տանդիւղ մէջ ալ սկսած է Թուրքերէն թարգմանուի:

ՏԻԿԻՆ ՄԻՐԱՆՈՅԵ

Ծանօթ գերատանուէի Տիկին Միրանոյ թատերական խումբ մը կազմած է և մօտերս ներկայացուցանի պիտի տայ Պոլսոյ մէջ:

ՆՈՐ ՍՏԵՅՈՒՄՑ ԳԻՐԲԵՐ

Ստացանք Արամ Անտոնիանի տարրական դասընթացքի համար՝ պատրաստած «Գանձարան» անուն ընթերցանութեան գիրքը. սրտակերպարող, հրատարակութիւն Յ. Գլընձեան գրաստան, մոքուր և խնամեալ տպագրութեամբ: Հեղինակին երկրորդ գործն է աս որ լոյս կը տեսնէ, ստացին ըլլալով միջին դասընթացքի յատկացուած «Գանձարան»ը որուն առաջին և երկրորդ տպագրութիւնները արդէն սպասած՝ մօտ օրէն կը հրատարակուի երկրորդ տպագրութիւնը՝ բարեկիրտուած և արդի պահանջներուն յարմարեցուած ուրուն անմիջապէս պիտի հետին բարձրագոյն դասընթացքի յատուկ «Գանձարան»ը ինչպէս կը խոստանայ հեղինակը: Ընթերցանութեան դասագիրքերու այս շարքին պատրաստութեան մէջ հեղինակին առաջնորդ եղած է միշտ եկաւագրի կազմութեան խմբակը որուն ամէն բանէ աւելի պէտք ունին մեր տղաները, գինն է 5 զր. ող:

—Ստացանք նաև Միհրան Յովհաննէսեանի «Նոր Բերականձ Գրանարան» գրքը, զին 60 փորտ, և Թիֆլիզէն Լեւոն Միկիթ-Ալաւանցի «Եւ դուք՝ Դպրոցի և Ս. Եկեղեցւոյ պաշտօնականներ էք...» առաջնորդ գիրքը որ պատասխան մըն է հեղինակին ուրիշ մէկ երկասիրութեան գէտ եղած քննադատութեանց:

ՄԵԿԻՈՒՄ

Յ. Գլընձեան Տարազ-Միլիտար-Գրաստան օր Պոլս մեկնեցաւ քաղաքէս:

ԹՈՒՐԻ ՄԱՄՈՒԼԸ

Տիրիս և Եփրատ գետնու նաւարկութեան խնդրոյն առիթ, որ օրուան հարց մը դարձած է, «Թանկի» հետեւեալ խորհրդածախները կրնէ.

Օրաթիւք մը ժամանակաւ Լինչ Ընկերութեան տրուած արտօնութեան պատմութիւնը ընկել յետոյ, կրնէ թէ անմանադրական ռեժիմի մը օրով այս տեսակ կացութիւն մը կարելի չէ որ շարունակուի:

Էին, կազմ և պատրաստ հիւրերը ընդունելու:

Իրիկուն ժամին աւարտելէն վերջ, գիւղին տէրերը՝ Տէր Սարգիս և վարժապետ՝ Պարոն Միհաս ուղղակի Ռէս Մոտոյի տունն եկան: Եւ անոնք, հազիւ աւանդական հիւրամեծարութեան, բարի եկարի և որպիսութեան պէս հարց-պատասխաններուն ծայր և ծրարը թայուած էր, սկսան համակ և խոսակցել, զիրենք հիւրանկալող Մանտանցի զբաղներներուն հետ և քիչ միջոցէն սրահը վերէն վար ընցուցաւ, ինչպէս կ'ըսեն, աղես ստեղ ձգելու տեղ չի մնալու չափ:

Ինչ Մոտոն գիւղին համայն-պնդմունքն է, իշխաններէն էր, պատուաւոր տան մը ներկայացուցիչը: Անիկա եօթը մանչ ունէր և հինգ աղջիկ, Աստուած պահէ, բոլորն ալ կենդանի, առողջ: Տղաներէն հինգը պատանած էր և տղջիկներէն երեքը, ու իր թոռներովը, հարսներով միասին քսանեւթին հողիկ կը հասնէին, սանկ նահապետական արդիւն ընտանիք մը:

Ինչ Մոտոն այդ կողմերը անձանօթ գէտք մը չէր: Ան իր հարստութեան աւելի, գիւղական ազգէ համայնքներուն մէջ, զիտակաւնի, գործ-կարգացողը համարուող հոգաւոր կը մնար: Մանուկ հասակէն, իրիկուն Միկիթ վարդապետի միջոցաւ վարադալ վանքին մէջ ժառանգ-

նակուի: Առանց խնդրոյն խորը մտնելու և առանց քննել ուղիւ թէ ո՞ր կողմը իրաւունք ունի և ո՞ր կողմը անիրաւ է, լսենք միայն թէ «Այս տեսակ կացութիւն մը աղես չի կրնար շարունակուած հանապարհական վարչութեան մը օրով խօսքերու նման հատուած մը բոլորովին անհեթեթ է: Կառավարութեան մը ձեռք փոխուած ըլլալ թէ ոչ, մեր տէրութիւնը դարձեալ միևնոյն օսմանսան կառավարութիւնն է, և իբր այն՝ պարտաւոր գործադրել իր նախկին յանձնարարութեանը հանդէպ օտարներուն: Եթէ կառավարութեան ձեռք փոխուի իրաւունք ունեւորինք՝ նախապէս արուած արտօնութիւնները փոխուի, մեր առաջին հող պէտք է ըլլալ Պաղատար երկաթուղիի արտօնութեան պաշտանները փոխուի: Հետեւաբար, անկեր և թէ ներկայ խնդրոյն մէջ՝ անկարելի է ուրանալ արուած կամ ստացուած իրաւունքները:

Ըսել թէ այս ինչ բանը ապօրինաւոր է սահմանադրական վարչութեան մը օրով: Եւ սակայն պարզապէս ժողովրդականութիւն չաճելու համար աչքերու փոխնակ է: Իրաւունքի վերաբերեալ այս տեսակ խնդիրներուն մէջ պէտք է աչքի առնել ունեւոր իրականութիւնը և ոչ թէ պոստուոլիստութիւնը: Եւ այս է նկատարանել կատարուած իրողութիւնը:

Փանի որ եղածը եղած է, ինչ հարկ կայ հիմալ նորէն խնդր յարուցանել: Աւելի որոշ խօսակց: Ապտուլ-Համիթ վերջին օրերուն խոսակցութիւնները սկսած էին Լինչ Ընկերութեան և Անճաւան դանձու հարաբարութեան միջև: Ինչպէս յայտնի է, Տիգրիսի և Եփրատի նաւարկութեան միանալորդ Անճաւան գանձուն կը վերաբերէր: Ապտուլ-Համիթ այս միանալորդ պիտի ծախէր Լինչ Ընկերութեան: Եւ ամբողջ փաշա հաստատուած պէս Ապտուլ խոստացած էր զայն:

Եթէ Ապտուլ-Համիթ իր միանալորդ Բիտուի փաշայի միջոցաւ ծախած ըլլար ապահովութիւն թէ Տէրութիւնը և թէ աղըր մեծապէս պիտի վնասուէին: Այս խոսակցութիւնները շարունակուեցան Հիւսիսի վիճակի դահլիճն օրով: Նախկին խոստումները նորոգուեցան: Բայց երբ Համիթ անկումէն վերջ միանալորդ Անճաւան հանդէպ համաձայն կառավարութեան անցաւ, խոսակցութիւնները ուրիշ ձեւ մը առին: Անոնք յառաջ տարուեցան Եմլուտական, Հանրագումար չիտութեան և Հանրային կրթութեան նախարարներէն կազմուած յանձնաժողովի մը միջոցաւ:

Երկար վիճարանութիւններէ յետոյ այս յանձնաժողովը յաջողեցաւ փոխել Նախկին պաշտանները: Ընդունուած նոր տրամադրութիւններուն համեմատ՝ կազմելի է իրիկութեան դրամագրութիւններուն կէսը օմանցիները պիտի հալթայթէին, և միւս կէսը Լինչ Ընկերութիւնը: Անգլիական դրօշը միանգամ ընդ միշտ պիտի վերադարձուի Եփրատի նաւարկութեան վրայէն և

գաւորաց վարժարանը հիմնած միջոցին, հոն քանի մը տող գրել-կարդալ, սեն սովորակէն ջոկել սորված էր: Դեռ երկու տասարդ, ան երկար ժամանակ Մանտանի թէ տիրացութիւնը և թէ հաշուապահութիւնը ըրած էր:

Ո՞վ որ բարեազիր մը, գործի նամակ մը կամ պարտաւորեալ մը գրելու պէտք ունենար՝ Ռէս Մոտոյին կուգար, որ ազնուարար իր համեստ ծանօթութիւնները նոյնքան համեստութեամբ համազօրացուց տրամադրութեան տակ կը գնէր:

Ան իր կարգաւորութեամբը գիւղին համայնադէտ և դեւանադէտ անձնաւորութիւնը կը համարուէր նոյնպէս: Ամէն անգամ որ վան կ'իջնար, անկէ հին ու նոր հաւաքածոյ լրագրաց խոյրիկի ծրարով մը կը դառնար, և իր կարգադրածը ու պատմանքները այդ տեղերուն հայ ընտելութեան համար հաւաքաբարական նորութիւններ կ'ըլլային, որոնց առթիւ անոնք նոյնպէս վիճել, դատել, կշռել և կտրել կը սիրէին:

Այնուամենայնիւ Ռէս Մոտոյի խիստ թայաստիկ հմտութիւնը, դարգացումը արգելք մը չէին, որ ան միշտ նոյն խոսքեր, բարի և պատրաստակամ չինական ըլլար:

Այժմ օր Ռէս Մոտոն ձերուին և մեծ տան մը, օճախի մը նահապետ եղած էր, դադ-

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՆՈՐԱԶԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՍՏԵՓԱՆ ԻՓԼԻՔՅԵԱՆ
ՖՐԱՆԿԱՅ ԹԱՂ

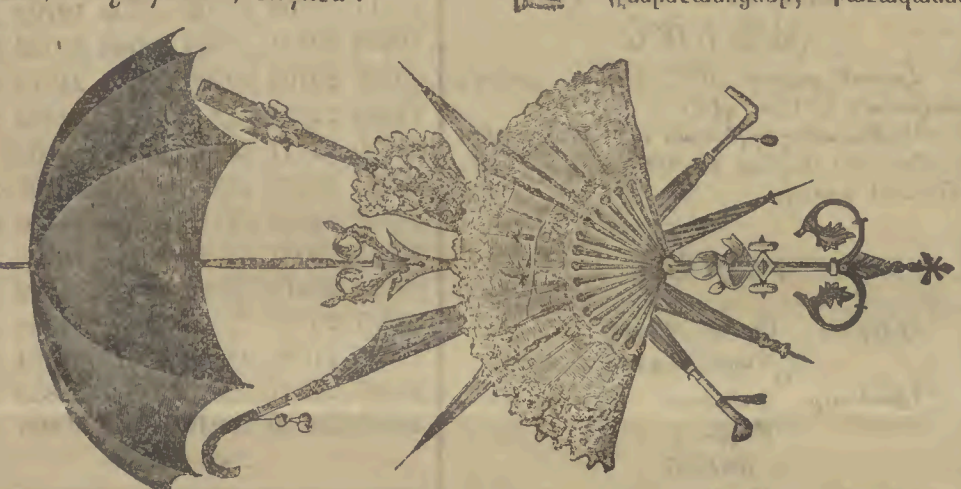
Յառաջիկայ ձմրան եղանակին և նորաձևութեան ընտիր տեսակները հետըզհետէ հասնելու վրայ են: Իրգեղէն և մետաքսեղէնէ զատ պատմաներու, ճերմակեղէն, հոտեղէն, տանթէլ և վալանսինի հարուստ և նաւթ տեսակներ, ինչպէս նաեւ Bonneterie ճիւղի յատկացեալ անդրապահ հոշակաւոր Wolsey գործարանի բուրլ շալիկ, վարտիք և գուլպաներ կանանց և էրիկ մարդոց համար, ինչպէս նաեւ պղպիկ տղայաց համար Yersey ֆանելներ:

Կ'արժէ միայն հետաքրքրութեան համար այցելել վաճառատունս:

150—79 ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԿԵԴՈՆԱԿԱՆ ԴԵՂՍՐԱՆ
ՉԱՐԵՋ ՇՆՈՐՀԱՌՈՐ
Հայաց քաղ — Բէշլիփէ, Բաղաթիւ
Կեդրոնական դեղարանը գտնուած է Երևանի, ծանօթ է արդէն բոլոր իզմիրի:
Թարմ և անխաղաղ գեղեր, պատրաստութիւնը արագ և կարեւորը լաւան:
Հին և յաճախեան անհամար բժշկներ:
150—79

Դ Ի Ս Ե Ց Է Ք
Եղանակին յարմար նիւթեր գնելու, աժան, ճաշակաւոր, տկուն:

Հաստիկներ, Մուշակաւորներ, Պայուսակներ, Եւն. Եւն. Եւն.:
150—7 Հայաց՝ ՅԱԿՈՐ ՊՈՍԹԱՆՃԵԱՆ — Շէշլիփէ — Իզմիր

ԹԱԳԻՈՐ ԱՆԱՆԵԱՆ
ԴԵՐՁԱԿԱՐԱՆՑ ԵՒ ԿԱՆԱՆՑ
ՎԱՅՅԱԼ ԲԱՐՁՅԻ ԱՎԱԴԵՄԱՅԷՆ
Զուխա Պեղեղեմ քիւ 4 — Իզմիր
Պատիւ ունիմ ծանուցանելու յարգելի յաճախորդներու թէ, վերջերս Եւրոպայէրթալով վաճառատունս անգլիական և գաղղիական գիւմարներ, ընտիր և ամէն եղանակի յարմար կերպաներով ճոխացուցած եմ, ինչպէս նաեւ իգական սեռի նորաձևութեան համեմատ հազուադէպ պատրաստելու մէջ արհեստս կատարելագործած եմ, հետեւաբար ըլլալիք ամենայեւորին ապագային իսկ ամեն կերպով զոհ ձգելու վստահելի վիճակին մէջ կը գըտնուեմ:

— ԴԻՆԵՐՆ ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԵՆ—
50—41

ԴԵՂԱՐԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ
Պ. ՏԵՐ ԶԱՎԱԳԵԱՆ
ԲԷՇԼԻՓԷ ՃԱՏՏԷՍԻ Թ. 119
Տօք. Ժ. Կուտարո, — Գաղղիոյ Մօնրէլէի բժիկ. համալսարանէն, նախկին արտաքին և ներքին բժիկ, վիրաբոյժ մանկաբարձ, անդամ Գաղղիոյ Ընդհ. բժշկան Միութեան, — հիւանդներ կ'ընդունին ամեն օր Ժ. 10-10 30 «Հայաստան» դեղարանը:
Նոյն դեղարանը կը յաճախեն Տօք. Ե. Գօգմասի Ժ. 8.30-10 Կ.Ա., Օր. Ա. Տէփանեան Բշ. և Եշ. օրերը Ժ. 11-12, Տօք. Ալիսլիփ բժիկ քաղաքապետութեան, Տօք. Ռ. Գ. Գալալճեան ժամը 11-12 Կ.Ա.:
20—3

ՏԻՊԱՐ ԱՊԱՀՈՎ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ՊԷՏՔ
Է
ՇԼԼԱՅ
ԱՆԺԽՏԵԼԻ
ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ
ՄԸ
ՄԷԿ ԲԱՌՈՎ
ՄՈՒՐՀԱԿ ՄԸ
ՈՐ ԱՊԱՀՈՎԷ

Որ ապահովագրէ պատերազմի վտանգը առանց աւելորդ վճարումի:
Մասնակցի 100% շահաբաժիններուն:
Որ առաջ տնիքի տանը ԲՈՒՄԵՐՈՒՆ վրայ ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՐԻՆԷՆ սկսեալ:
Փոխառութեան արժէքներ
Կանխիկ գումարներու արժէքը
Ապահովագրութեան ինքնաբեր շարունակումը վերամէն վերջ:
Ապահովագրութեան արժէքը:
Որ երբեք չի գաղթի արժէքը ունենալէ վճարումներու գաղաթումով:
Որ ներկայացնէ մեծ գումարներ յարմարեալ ապահովագրութեան արժէքներուն:
Որ ամեն տեսակի գիւրութիւններ տալ, մասնաւորապէս հաշուակցութեան մասին:
Որ ամեն տեսակի գիւրութիւններ տալ, մասնաւորապէս հաշուակցութեան մասին:
Առաւելագոյնը
Եւ նաւագոյնը փոխարժէքով:
Այս իսկաւ ապահովագրութիւնը յարգութեամբ է

ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՐԻՆԷՆ սկսեալ:
Փոխառութեան արժէքներ
Կանխիկ գումարներու արժէքը
Ապահովագրութեան ինքնաբեր շարունակումը վերամէն վերջ:
Ապահովագրութեան արժէքը:
Որ երբեք չի գաղթի արժէքը ունենալէ վճարումներու գաղաթումով:
Որ ներկայացնէ մեծ գումարներ յարմարեալ ապահովագրութեան արժէքներուն:
Որ ամեն տեսակի գիւրութիւններ տալ, մասնաւորապէս հաշուակցութեան մասին:
Որ ամեն տեսակի գիւրութիւններ տալ, մասնաւորապէս հաշուակցութեան մասին:
Առաւելագոյնը
Եւ նաւագոյնը փոխարժէքով:

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳԱՑ “ԷՔԻԹԱՊԼԸ”-ԻՆ ՆՈՐ ԲՈԼԻՍՈՎԸ
Որու երաշխաւորութեանց գումարը կ'անցնի 2 ՄԻԼԻՈՆ 500 ՄԻԼԻՈՆ Ժրանի
Եւ որու վճարած գումարը ապահովագրութեան շահ անելի է 3 » 500 » » է

Նոր պայմանագրութեան օրինակը և ամէն տեսակ տեղեկութիւններ շահաբաժիններու մասին, ձրիապէս կը դրուին փափաքողներու եթէ գիտեն իզմիրի ընդհանուր գործակալներուն:
Լ. Ե. Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

ԷՔԼԷՐԻ
Լինճրեւանցներ, Գաւազաններ,
150—79

ԲՕՄԻԱ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ Ս. ԲԵԴՐԱՊՈՒՐԿ
Դրամագլուխ ամբողջութեամբ
Թեւոր տրուած Ժր. 10.666.660
Պահեստի գումար » 187.322.000
Ապահովագր. վճարեալ » 581.415.000
Ապահովագրին և գլխավճար
1908 ընդունուած » 83.232.000
Ապահովագրութիւնը Կրակի դէմ, Փոխադրութեանց դէմ, Կեանքի հաւանք, Ամեն տեսակ արկածներու դէմ, Ճարտարակաւ ամեն վստահութեամբ հարմար ցրան եւն. Եւն.:
Տեղեկութեանց համար գիտել ընդհ. ներկայացուցիչներուն:
ՄՕՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԲԱՆՏԱԼԷՕՆ
150—22 Բաւաթը Եւրոպ 14

ԴԵՂԱՐԱՆ “ԱՐԵՎԱՆՔՍ”
ԲԷՇԼԻՓԷ ՃԱՏՏԷՍԻ Թ. 77
Տնիքի Բնակարանի (վրայեալ դեղագործ) կողմէ վերջերս ծախու առնուած ըլլալով «Արշալոյս» դեղարանը, պատիւ ունի ծանուցանել արդէն հասարակութեան թէ դեղարանը նորոգած է և Եւրոպայէն նոր և թարմ գեղեր ստացած ըլլալով, ամենայն զուգուրութեամբ և արհեստի պահանջով բոլոր կատարելութիւններով կը պատրաստէ դեղագործները, թէ՛ մաքուր և թէ՛ աժան գնով:
Դեղարանը կը յաճախեն ամեն օր որոշեալ ժամերու հմուտ և կարող բժիկներ որոնք կրնան դարմանել հոն գիւմար հիւանդները:
Դեղարանը բաց է նաեւ գիշերները որով գիշերային սեղփիս ևս կ'ընէ:
15—13

NATIONAL UNION SOCIETY LTD
ՈՐՈՒ ԳՈՐԾ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄ ՈՒ ԵՐԱՇԽԱՌՈՐԻՄ Է
PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTD
ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԼՕՆՏՕՆԻ ՄԷՋ 1782ԻՆ
ՀՐԴԵՂԻ ԺԻՂ. ԴՐԱՄԱՂԻՈՒՆ ԵՒ ՊԵՇԵՍ Ը.Ո. 4.500.000
ՏԱՐԵԿԱՆ ԲՈՒՄԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱԴՈՒՄԱՐԸ » » 1.500.000
ՄԻԱՑԵԱԼ ԱՅՍՈՐ ՎՃԱՐՈՒՄՈՒ ՎՆԱՍՆԵՐՈՒ ՓՈԽԱՐԷՆԸ » » 45.000.000
Այս հանրածանօթ ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ ամեն տեսակ շէշլիփ, ապրանք, կարասիք, ելին նպաստաւոր պայմաններով:
150—70 ԻԶՄԻՐԻ ԼԻԱԶՕՐ ՆԵՐԿԱՅՑՈՒՑԻՉԵՆԵՐԸ
Լ. Ե. Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ
Այի Եօրիկ Կոստանդ Սիւրիանան ֆէրիանէ Թիւ 9—13

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE
ՌՈՅԱԼ ԷՔՉԵՆՃ
ՀՐԴԵՂԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Հիմնալ 1720ԻՆ ԼՕՆՏՕՆԻ
Դոյք ընկերութեան Ը.Ո. 5.000.000
Վճարեալ Ապահովագրութեանը » » 42.000.000
ՀՐԴԵՂԻ ԺԻՂ.— Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ ամեն տեսակ կառուածք, կարասիք, ապրանք, նպաստաւոր պայմաններով:
ԿԵՆԱՐԻ ԺԻՂ.— Ընկերութիւնը նպաստաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ, Ամբողջ կեանքի տեղութեան վրայ, իսկ ապահովագրութեանը, Ընկերութեան մէջ ապահովագրութիւն են. Եւն.: Աւելի մանրամասնութեանց համար գիտել:
Կ. Ռ. ՈՍԿԱՆԵԱՆԻ Ս. ՈՒԹԶՈԼ ԵՒ ԸՆԿ.
150—4 Քնիչ պատուիրակ Ընդհ. գործակալներ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ
ՔԱՄԷԼԻԱԻ
(Նախորդ Սաւարիքէն)
ՄԱՍՆԱՃԻՂ ՖՐԱՆԿԱՅ ԹԱՂ Թ. 33
Վաճառատանս մէջ կը գտնուին ամեն ճաշակի յարմար ապրանքներ:
Զմոռային յառաջիկայ եղանակին համար, ընդունուած ենք մեծաքանակ ապրանք, որոնք պիտի կրնան զոհանել ամենէն նորաձևակները:
Դիւնեալ անհամեմատ ամենութիւնը, ապրանքներու տեղեկութիւն անմըրջելի են:
Այցելիցէք անգամ մը ՔԱՄԷԼԻԱՅԻ Վաճառատունը համարելու համար:
150—79 ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ
ԳԱԼՓԱԳԵԱՆ ԵՒ ԿԻՐԻԻՆԵԱՆ
Ի ՖՐԱՆԿԱՅ ԹԱՂ
Պատիւ ունինք յայտարարել մեր արդոյ յաճախորդաց թէ՛ 11 Հոկտ. 1909: սկըսալ, մեր վաճառատանց մէջ իրենց արմատագրութեան տակ պիտի ունենան նորաձև վաւերաց հետեւեալ ժուրնաները: Ինչպէս՝ Le chic, L'Elite, Robes de Bal, La conuriere Parisienne, La Tailleuse de Paris, Les Blouses de la saison, Façon Tailleur, tAlbum de Blouses, Jupes Nouvelles, Modes d'Enfants և Lingerie Parisienne etc. etc. Եւն. Եւն. Վաւերացութեան գործին տեղեկ պաշտօնեաներ կ'ուզուի գիտել վերջիվերջ վաճառատունը:
150—37